

Tilburg University

Rubriek "Opsporing en politie"

Fijnaut, C.J.C.F.

Published in:

Panopticon: Tijdschrift voor Strafrecht, Criminologie en Forensisch Welzijnswerk

Publication date:

1985

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):

Fijnaut, C. J. C. F. (1985). Rubriek "Opsporing en politie". *Panopticon: Tijdschrift voor Strafrecht, Criminologie en Forensisch Welzijnswerk*, 6(5), 476-482.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

I. Opsporing en politie

1. Nieuwe publikaties

Wat de literatuur in eigen land aangaat mag hier allereerst nog de aandacht worden gevestigd op de verschijning van *Opsporing Verzocht*, het verslag van de studiedag die op 6 april 1984 werd gehouden aan de Rijksuniversiteit te Gent over het gelijknamige onderwerp (Kluwer Rechtswetenschappen, Antwerpen-Deurne). Verder is onlangs de omvangrijke studie gepubliceerd die E. BOUTMANS, advocaat te Antwerpen, heeft gemaakt van het zo actuele en zo belangwekkende onderwerp *Voorlopige Hechtenis* (eveneens bij Kluwer rechtswetenschappen).

Ook in de buurlanden is er in de voorbije maanden het nodige verschenen.

Ten eerste kan er worden gewezen op het onderzoek dat de werkgroep arbeidssociologie onder leiding van Dominique MONJARDET, verbonden aan de Université Paris VII, onlangs heeft afgerond over *La police quotidienne; éléments de sociologie du travail policier*. Het heeft nl. uiterst interessante bevindingen en beschouwingen over de structuur en de cultuur van het alledaagse politiewerk opgeleverd.

Voorts is er ook in Duitsland opnieuw het een en ander gepubliceerd. Degenen die zijn geïnteresseerd in de organisatie en werking van het SS-politieapparaat, mogen blij zijn met de verschijning van een pocketuitgave van de studie van H. KRAUSNICK: *Hitlers Einsatzgruppen; die Truppen des Weltanschauungskrieges 1938-1942* (Fischer Taschenbuch Verlag, Frankfurt am Main). Wie meer belangstelling heeft voor de kritische beschouwingen over de tegenwoordige politie in Duitsland, die leze de nieuwe uitgave van R. GÖSSNER en U. HERZOG: *Der Apparat; Ermittlungen in Sachen Polizei* (Kiepenheuer und Witsch, Köln). En zij die vooral belangstelling hebben voor politieke informatiesystemen, hun grondslagen en feitelijke werking, doen er goed aan kennis te nemen van het verslag van het symposium, dat het Bundeskriminalamt in het voorjaar van 1984 heeft georganiseerd over *Perseveranz und kri-*

minalpolizeilicher Meldedienst (Sonderband der BKA-Forschungsreihe).

Ten derde is de Nederlandse literatuur weer met diverse publicaties verrijkt. Een document, waarvan de inhoud de komende jaren wellicht van grote invloed zal zijn op de ontwikkeling van de uitvoering van de justitiële politietaken, is het beleidsplan *Samenleving en criminaliteit* ('s-Gravenhage, Staatsuitgeverij) dat onlangs door de Minister en Staatssecretaris van Justitie is opgesteld. In dit plan nl. worden nogal wat maatregelen voorgesteld ter versterking van het rechercheapparaat op alle niveau's in het politiebestedel. Tegelijk met dit plan zijn twee rapporten verschenen die hoofdzakelijk gaan over de effectiviteit van het justitiële politietoedelen en hieromtrent erg relativerende conclusies bevatten. Ten eerste F. VAN TULDER: *Criminaliteit, pakkans en politie; schattingen met een macromodel* (Sociaal en Cultureel Planbureau, 's-Gravenhage), en ten tweede C. FJNAUT, E.G.M. NUITTEN-EDELBROEK en J.L.P. SPICKENHEUER: *Politieke misdadbesteding; de ontwikkeling van het Amerikaanse, Engelse en Nederlandse onderzoek aangaande politieke misdadbesteding sedert de jaren '60* ('s-Gravenhage, Staatsuitgeverij). In het licht van de hernieuwde belangstelling voor de criminaliteit kan hier bovendien, voor wat Nederland betreft, nog gewezen worden op het recente boek van prof. W. FROENTJES. *Hoofdstukken uit de criminalistiek* (met een bijdrage van prof. E.R. GROENEVELD), waarin m.i. ook de rol van de criminalistiek in de opsporing wordt belicht (Arnhem, Gouda Quint).

Tenslotte past het in een tijd waarin de (politiële) inlichtingendiensten een zo normaal bestanddeel van het bestuur vormen, om te wijzen op de publicatie van *Intelligence and espionage: an analytical bibliography* door G.G. CONSTANTINIDES (Boulder, Colorado, Westview Press).

2. In het Parlement

2.1. Het wetsontwerp op de gemeentepolitie

Het *Wetsontwerp op de gemeentepolitie* van Minister NOTHOMB heeft zich ook in voorbije maanden mogen verheugen in de levendige

belangstelling van de Kamerleden. Dit blijkt uit het feit dat er tussen 1 februari en 23 mei j.l. niet minder dan 21 nieuwe nrs. bij de al liggende stukken zijn verschenen (Z. 1984-1985, 1009 - nr. 7 - nr. 28) waarin door parlementariërs en door de Minister, ten dele over en weer, amendementen op het ingediende ontwerp worden voorgesteld. Naast een aantal eerder technische kwesties speelt in deze stroom van amendementen de kwestie van de zeggenschap over de gemeentepolitie opnieuw een zeer belangrijke rol. In het bijzonder krijgt nu ook de positie van de burgemeester vrij veel aandacht.

2.2. De begroting van Binnenlandse Zaken

In het verslag van de Commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt, betreffende *de begroting van het Ministerie van Binnenlandse Zaken voor 1985* (Kamer, Z. 1984-1985, 4 - VII - nr. 4), wordt grote aandacht gegeven aan de 'veiligheidspolitiek' en de rol van de politie hierin.

Blijkens dit verslag onderstreepte de Minister in de vergadering van de commissie met name de inspanningen die hij levert op het vlak van de opleiding en de vorming van de lagere en hogere politieambtenaren, met name de oprichting van het Hoger Politie-instituut, en de verschaffing van omvangrijke financiële middelen, niet alleen voor de verbetering van de opleiding, maar ook voor de modernisering van de uitrusting en de communicatiemiddelen van de gemeentelijke politiekorpsen. Daarenboven wees hij met nadruk op het belang van 'een nationaal coördinatie- en crisiscentrum' voor het voeren van 'een beleid van algemene administratieve politie, dat een volledige en directe informatie van de Regering mogelijk moet maken, hoofdzakelijk in tijden van crisis, dank zij een systeem van telecommunicatie en van betrekkingen met de verschillende betrokken diensten en instellingen'.

De commissieleden van hun kant stemden blijkens het verslag goeddeels met het beleid van de Minister in. Zij toonden met name enige interesse voor de concrete besteding van de gelden uit het Veiligheidsfonds, en voor de initiatieven die her en der worden genomen om de zg. kleine criminaliteit in te perken. Meer bepaald vroegen zij de Minister om uitleg over de samenstelling van de raad van beheer van het Hoger Politie-instituut, en speciaal over de aanwezigheid van burgemeesters in deze raad. De Minister verklaarde dat hierin 2 burgemeesters zou-

den zetelen, aangewezen onder de burgemeesters van de 5 grote steden.

In de openbare bespreking van deze begroting in de *Kamer*, op 26 februari 1985, werd eveneens veel aandacht aan het politievraagstuk geschonken, maar werden beslist ook interessante opvattingen met betrekking tot dit vraagstuk naar voren gebracht. De heer SUYKERBUYK, rapporteur, herhaalde de grote lijnen van zijn verslag. De heer CARDOEN, tot op grote hoogte de 'baarvader' van het wetsontwerp op de gemeentepolitie riep de Kamerleden op om 'elke medewerking te willen verlenen om te trachten binnen de kortste tijd de politiewet op de been te brengen. Wat de C.V.P.-fractie betreft, stellen we dit alleszins prioritair. Onze bevolking heeft niet alleen recht op leven binnen een goed geordende rechtsstaat, maar evenzeer op een behoorlijke fysieke bescherming' (blz. 1776). De heer VAN BELLE beklemtoonde dat de coördinatie tussen de politiediensten met name op het vlak van de opleiding nog veel verbeterd zou kunnen worden: 'Men zou moeten komen tot een gemeenschappelijke basisopleiding voor de politiediensten, waardoor men eveneens zou kunnen komen tot een betere samenwerking, om nadien over te gaan naar meer gespecialiseerde scholen met elk hun specifieke opdracht' (blz. 1780).

Ook de heer DE BEUL maakte van politie en veiligheid een punt. Hij stelde in het bijzonder dat 'het wetsontwerp van de Minister weinig innoverend (is), verontrustend inzake het doordrukken van de landelijke politie en zeker niet toekomstgericht inzake de vereiste moderne uitbouw van de gemeentelijke politiekorpsen' (blz. 1782). De heer PETITJEAN op zijn beurt ging vooral nader in op de financiering van de gemeentepolitie. Naar zijn mening zou het Veiligheidsfonds moeten worden vergroot want dit 'déchargerait plus fondamentalement les villes et communes des charges inhérentes à la modernisation du matériel à la disposition des polices communales (.....). De même, une meilleure répartition du Fonds des Communes aurait comme principal d'assurer à chaque ville ou commune des possibilités équivalentes de dotation pour leur police' (blz. 1783). De heer DETREMMERIE stelde met name voor dat het volgende colloquium van het Hoger Politie-instituut zou worden gewijd aan de samenwerking tussen de gemeentepolitie en de rijkswacht. De heer VAN DEN BOSSCHE tenslotte ging met de Minister in de clinch — dit hoort langzamerhand tot het ritueel — 'over het hardnekkige optreden, de jongste tijd, van de rijkswacht tegen stakingspiketten en stakers' (blz. 1799).

De Minister zelf ging niet of nauwelijks in op de gemaakte opmerkingen, maar beperkte zich tot een uiteenzetting over het door hem gevoerde beleid.

Bij de bespreking van deze begroting in de *Senaat*, op 27 maart 1985, liet om te beginnen de heer DE WASSEIGE zich erg kritisch uit over het gevoerde (politie-)beleid. Hij vond dat het beleid veel te repressief was en daardoor gevaarlijk: 'Elle provoque des rebellions, elle augmente encore l'agressivité. A partir du moment où l'on adopte une telle politique de répression, l'escalade est lancée' (blz. 2087). De heer VAN OOTEGHEM vroeg de Minister vooral om opheldering over zijn plannen met betrekking tot de gemeentepolitie. Meer bepaald zei hij: 'Ik weet niet of het waar is, maar men beweert dat u de bedoeling heeft de gemeentelijke politie te herstructureren, te centraliseren en dat u een soort rijkspolitiekorps wil oprichten naast de rijkswacht' (blz. 2093). Ook de heer GROSJEAN vroeg zich af of de Minister niet bezig was om de gemeentelijke autonomie danig uit te hollen, met name door de kredieten voor de gemeenten te verminderen. De heer VANDERMARLIERE gaf eerst zelf een positief beeld van het gevoerde politiebeleid om vervolgens vooral te wijzen op het nut van de zelfwerkzaamheid van de burger op het gebied van de veiligheid. Ook wees hij in dit verband op de zin van het aanstellen van wijkagenten. Daarenboven gaf hij enkele tips voor de verbetering van de coördinatie tussen de politiediensten op het vlak van de opleiding, de automatisering en het gerechtelijke optreden. Wat dit laatste betreft stelde hij voor om 'interpolitionele groepen' te vormen.

De Minister ging nu wel uitvoerig in op zijn beleid. Zo zei hij dat 'il n'est nullement question de faire un seul corps des 589 polices communales' (blz. 2102), maar dat het hem er wel om ging om de organisatie, de uitrusting en de opleiding van de gemeentepolitie en de landelijke politie op het niveau te brengen van die van de rijkswacht. En daarvandaan zijn inspanningen in de sfeer van de opleiding, de oprichting van het Veiligheidsfonds en zijn ontwerp van wet op de gemeentepolitie.

2.3. De begroting van Justitie

Ook de commissie voor de Justitie heeft zich blijkens het verslag van haar bespreking van *de begroting van het Ministerie van Justitie* voor 1985 zeer verdiept in de veiligheidsproblematiek (Kamer, Z. 1984-1985, 4 - VI - nr. 2).

De Minister ging volgens het verslag meer in het bijzonder in op de terreurbestrijding. Hij verklaarde dat 'onlangs een college voor de bestrijding van het terrorisme' was opgericht, dat de opdracht heeft 'de Regering in te lichten haar gepaste voorstellen te doen en haar eventueel in concrete gevallen raad te geven, onverminderd de bevoegdheid in strafzaken. Dit college krijgt voortdurend informatie van de Gemengde Antiterroristische Groep (G.A.G.), die vertegenwoordigers van de Gerechtelijke Politie, de Rijkswacht, de Staatsveiligheid, de militaire inlichtingsdienst en de Algemene Rijkspolitie in één geïntegreerde cel samenbrengt'. Verder zette hij uiteen dat met het oog op 'de intensievere bestrijding van de criminaliteit' bij het Bestuur Wetgeving van zijn departement een nieuwe afdeling logistiek zal worden opgericht, en dat dit bestuur zal worden gefusioneerd met het Bestuur Criminele Informatie tot het Bestuur Burgerrechtelijke en Strafrechtelijke Zaken. En tenslotte gaf hij de onderwerpen aan waarvoor 30 miljoen BF onderzoeksgelden zijn uitgetrokken: gerechtelijke geneeskunde, ballistiek, analytische scheikunde en criminele statistische gegevens. Deze plannen ondervonden in de commissie, volgens het verslag althans, geen tegenkanting.

Tijdens de bespreking van de begroting in de *Kamer*, op 27 februari 1985, echter wel. Niet van iedereen, want bv. de heer THYS drong ten zeerste aan op versterking van de gerechtelijke politie, met name van de brigade Brussel. Van socialistische zijde echter werd er o.a. forse kritiek geleverd op de manier waarop politieke verdachtenverhoren gebeuren en werd, onder verwijzing naar een Frans onderzoek, gesteld dat 'l'enquêteur interroge le suspect davantage en fonction de son propre schéma de pensées que dans la stricte recherche de la vérité' (blz. 1840). Toppunt was evenwel de heftige woordwisseling tussen de heer FEDIGO en de Minister over de terreurbestrijding. De eerstgenoemde poneerde nl. tot grote woede van de laatstgenoemde dat deze bestrijding onvoldoende op extreem-rechts was gericht en te zeer op links, terwijl de laatstgenoemde de eerstgenoemde verweet vooral in de kringen van extreem-rechts onderzoek te willen doen omdat hij er niet van hield.

De bespreking in de *Senaat*, op 26 maart j.l., was bij vlagen zeker interessant. Interessant bv. waren de ideeën van de heer LAGAE over de oplossing van het politievraagstuk: 'Ik ben reeds sinds lang gewonnen voor een versmelting van politie en rijkswacht. Anderen voeren daartegen belangrijke bezwaren

aan. Men moet deze niet negeren, maar er integendeel een oplossing voor zoeken. Al de voordelen die men terecht toeschrijft aan de gemeentelijke politie, kan men behouden, zelfs wanneer ze in één korps zijn opgenomen; al de voordelen die aan de andere corpsen worden toegeschreven, bestaan ook. Ik wil dit niet loochenen. Men kan dit allemaal behouden, zelfs in een eengemaakt stelsel' (blz. 2045).

Interessant waren ook de opmerkingen van de heer BOBL. Hij stelde onder andere aan de orde of de regering wel weet had van het (nieuwe) beleid van Interpol onder zijn nieuwe directeur, de Amerikaan J. SIMPSON, om ook in zaken met een politiek karakter mee te werken aan de aanhouding van de verdachten. De heer WECKX zei vervolgens het te betreuren dat de genoemde 30 miljoen hoofdzakelijk waren bestemd voor criminalistisch onderzoek en maar in geringe mate voor menswetenschappelijk onderzoek.

Baron CLERDENT tenslotte zei met voldoening te hebben vernomen dat 'le ministre envisageait à brève échéance l'élargissement des cadres de la police judiciaire et de la sûreté de l'Etat, ainsi que la création d'un groupe interforce antiterroriste et d'une brigade spéciale au sein de la police judiciaire' (blz. 2055).

In zijn antwoord ging de Minister vooral in op de verdeeldheid van het politiebestedel. Hij zei hierover onder meer het volgende: 'On peut regretter ce système mais il est la contrepartie d'un avantage qui est notre, à savoir ne pas être menacés par un Etat policier. Une police unique centralisée et dépendant d'une seule autorité politique a toujours présenté, aux yeux de nos concitoyens et du Parlement, un risque suffisant, qui doit être évité en éparpillant les différents pouvoirs policiers, non seulement entre les diverses autorités civiles mais également entre divers responsables politiques, ainsi que le ministre de l'Intérieur et le ministre de la Justice, qui appartiennent rarement à une même tendance dans un gouvernement de coalition' (blz. 2058).

2.4. De begroting van de rijkswacht

In de vorige rubriek (*Panopticon*, 1985, nr. 3, blz. 284-286) is reeds uitvoerig aandacht geschonken aan de bespreking van de begroting van de rijkswacht voor 1985 in de Kamer. Maar wat werd op 14 en 27 februari j.l. in de Senaat naar aanleiding van deze begroting opgemerkt?

De heer WYMNCKX ging in een lang betoog in op de problematiek van de ordehand-

having en meer speciaal de terreurbestrijding. Zonder het geweld van extremisten en terroristen te willen rechtvaardigen, laat staan goedkeuren, sprak hij, soms zeer heftig, zijn bezorgdheid uit over de kwaliteit van het optreden van met name de rijkswacht: 'Over vragen in verband met het doeltreffend aanwenden van de rijkswacht en de rijkswachters wordt vandaag niet meer gepraat. Van de ene mammoetoperatie komen wij terecht in een andere. Men slaat er maar op los, op vermeende extremisten en terroristen. Aan doeltreffend preventief optreden wordt niet gedacht, laat staan gewerkt. Eigenlijk zou dit het voorwerp moeten zijn van een debat te gronde' (blz. 1607). Maar, zo merkte spreker herhaaldelijk op, waar zou zo'n debat zich moeten afspelen? Er is immers geen forum waarop het kan worden gevoerd. Zelfs het Parlement is er niet voor geschikt, o.a. niet omdat de begroting van de rijkswacht hier enkel maar door de Minister van Landsverdediging wordt verdedigd. Net als in andere landen zou er op het hoogste niveau een 'overlegorgaan' moeten worden opgericht om regelmatig en uitvoerig over politievraagstukken van gedachten te kunnen wisselen.

De heer DESCAMPS zag het allemaal wel wat anders. Na een somber beeld te hebben geschetst van de ontwikkelingen in de sfeer van misdaad en terreur, sprak hij zich onomwonden uit voor versterking van de rijkswacht waarvan de situatie naar zijn zeggen de vormen van een catastrofe aanneemt: onderbezet, overbelast etc. etc. Daarom: 'Aujourd'hui, l'outil est encore cohérent, mais il nous appartient d'encourager les gendarmes de nous doter des moyens nécessaires d'engager d'autres, il faut que les frais de fonctionnement soient, enfin, adaptés aux circonstances du moment et que nous disposions d'un matériel adéquat' (blz. 1609). De heer RUTTEN sloot zich bij hem aan: het lijkt mij 'verantwoord op een oordeelkundige wijze de nodige middelen ter beschikking te stellen om het rijkswachtcorps terug kwantitatief en kwaliteit op peil te brengen' (blz. 1617). En hij was niet de enige, getuige onder meer de uitspraak van senator CUDELL over de rijkswacht: 'un grand service public au service de la nation' (blz. 1618), ook al betoogde deze dat men ervoor moest oppassen dat de rijkswacht eerst een aantal taken op zich neemt en vervolgens om versterking vraagt: 'Il faut éviter de se laisser entraîner dans un engrenage infernal' (blz. 1618). Met andere woorden: ook het probleem van de coördinatie moet worden aangepakt.

In zijn antwoord op alle lofuitingen aan het adres van de rijkswacht stelde de Minister

van Landsverdediging allereerst dat door het personeelstekort van het korps de toestand langzamerhand inderdaad onhoudbaar is geworden, en dat de regering eind 1984 al had beslist dit tekort met 180 man aan te zuiveren. Maar verder bracht ook hij naar voren dat er in het licht van allerhande ontwikkelingen en gebeurtenissen meer dan ooit nood is 'aan betere samenwerking en coördinatie tussen de verschillende politiediensten' (blz. 1731). Vervolgens weidde hij uitvoerig uit over de opleiding en uitrusting van de rijkswacht, en gaf hij kort alle senatoren antwoord op hun vragen. Aan het slot van zijn betoog zette de Minister nog uiteen wat zijn beleid voor de nabije toekomst was. Vermits de taken van het korps alsmaar toenemen, de rationalisatiemaatregelen onvoldoende effect sorteren en 'men er klaarblijkelijk ook niet toe komt de rijkswacht te ontlasten van bepaalde opdrachten die als minder prioritair kunnen worden beschouwd, ben ik van oordeel dat een aanpassing van de effectieven thans nog de enig mogelijke oplossing is. De recente toekenning van bijkomende middelen voor de strijd tegen het terrorisme dient te worden gezien als een eerste stap naar het geleidelijk op peil brengen van de effectieven van de rijkswacht. Andere initiatieven moeten volgen en ik kan u verzekeren dat ik, in overleg met mijn collega's van Justitie en van Binnenlands zaken, alles zal doen om zo snel mogelijk tot een oplossing te komen, die de rijkswacht moet toelaten, in nauwe samenwerking met de andere politiediensten op een doeltreffende wijze haar talrijke opdrachten te vervullen in dienst van de bevolking en de democratische instellingen van dit land' (blz. 1735).

2.5. Enkele vragen en interpellaties

Het thema van het zoëven gememoreerde slotwoord van Minister Vreven was ook het onderwerp van de *Vraag van de heer van Belle aan de heer Vice-Eerste-Minister en Minister van Binnenlandse Zaken en Openbaar Ambt over de ontoereikendheid van de middelen en het personeel ter beschikking van rijkswacht en politie op 17 januari j.l. in de Kamer (Handelingen, blz. 1394-1395)*. Gevraagd naar zijn oordeel over de acties van enkele politiebonden hieromtrent antwoordde Minister NOTHOMB dat er aan dergelijke acties zeker grenzen zijn, en hij voegde hieraan toe dat zijn regering in 3 jaar tijd 1,2 miljard BF had besteed aan de uitrusting, de coördinatie en de opleiding van de politie.

In de *Mondelinge vraag van mevrouw DE PAUW aan de Vice-Eerste-Minister en Minister*

van Justitie, van Buitenlandse handel en van de Institutionele Hervormingen, over 'de wijze waarop personen in voorarrest tijdens hun ondervraging door de rijkswacht van Leuven werden behandeld in de Senaat op 28 februari j.l. (Handelingen, blz. 1749-1750) werden door de betrokkene met name de lange duur van de ondervragingen van vrouwen die pacifistische slogans op gebouwen in Leuven zouden hebben gespoten, aan de kaak gesteld. Uit het antwoord van de Minister bleek dat deze beschuldigingen aan het adres van de rijkswacht op meer dan een punt flagrant in tegenspraak zijn met de lezing die de rijkswacht zelf van de gebeurtenissen geeft.

De *Interpellatie van de heer BAERT tot de heer Vice-Eerste-Minister en Minister van Justitie, Buitenlandse Handel en Institutionele Hervormingen over het misbruik dat steeds meer van de voorlopige hechtenis wordt gemaakt, onder meer in verband met recente gevallen in de pers en milieuwereld op 15 maart in de Kamer (Handelingen, blz. 2085-2090)* sloeg meer bepaald op de aanhouding van journalist Martin COENEN. De heer BAERT vocht met name aan dat deze journalist werd aangehouden enkel en alleen om hem 'inlichtingen te doen prijsgeven, hem inlichtingen af te dwingen, waarover hij slechts kon beschikken omwille van het in hem gesteld vertrouwen van zijn zegslieden (.....). Erger misbruik van de voorlopige hechtenis is nauwelijks denkbaar'. De Kamerleden VAN DEN BOSSCHE en DIERICKX sloten zich hierbij volmondig aan. In zijn antwoord handelde de Minister net als zijn opponenten langdurig over het systeem van de voorlopige hechtenis. Wat de meest omstreden kwestie betreft gaf hij als zijn mening te kennen dat 'la détention préventive ne peut être considérée ni comme une peine d'avant dire droit ni comme un moyen de pression pour obtenir des aveux'.

2.6. Nog enkele wetsvoorstellen

Voor de goede orde in dit verband is het uiteindelijk aangewezen om nog de aandacht te vestigen op 2 wetsvoorstellen in de Senaat.

Ten eerste het *Voorstel van wet houdende opheffing van het Koninklijk besluit van 21 november 1984 tot oprichting van een hoger politie-instituut*, op 13 februari j.l. ingediend door de heer VANDEZANDE c.s. (Z. 1984-1985, 831, nr. 1). Dit instituut moet volgens hen worden opgeheven omdat het is opgericht 'op basis van de meest verouderde unitaire ingesteldheid', en dus in strijd met de letter en de geest van de bijzondere wet van 8

augustus 1980 op de hervorming van de instellingen.

Ten tweede werd op dezelfde dag in de Senaat door de heren VERCAIGNE en VAN ROYE het voorstel ingediend tot instelling van een commissie van onderzoek belast met de studie van de problemen van de ordehandhaving in het algemeen en in het bijzonder van de eerbiediging en de toepassing van de wet van 7 juni 1969 tot vaststelling van de tijd gedurende welke geen opsporing ten huize of huiskoeking mag worden verricht, en van de wet van 20 april 1874 op de voorlopige hechtenis (Z. 1984-1985, 819, nr. 1). In de toelichting schrijven de indieners dat zij, gelet op de opslaaing van het terrorisme, met dit voorstel een bijdrage willen leveren 'tot de bescherming van onze democratische instellingen tegen elke bedreiging, maar ook voorkomen dat de democratie door de onrechtmatige of onwettige toepassing van de bestaande wetten in het gedrang wordt gebracht'.

3. Wetgeving

In aansluiting op al hetgeen hiervoor werd verhaald omtrent de discussie over de nodige versterking van het politieapparaat ligt het voor de hand om op deze plaats erop te wijzen dat op 13 februari j.l. enkele Koninklijke besluiten zijn vastgesteld aangaande de personeels sterkte, de formatie en de organisatie van de gerechtelijke politie bij de parketten.

Meer bepaald kan ten eerste worden gewezen op het Koninklijk besluit tot vaststelling van de personeelsformatie der gerechtelijke officieren en agenten bij de parketten (B.S., 22 maart 1985, blz. 3607-3608). In dit besluit wordt de totale organieke sterkte van deze politie bepaald op 1.146 manschappen, waarvan 1.071 in een politierang en 75 in een administratief-technische rang.

Verder is er het Koninklijk besluit tot wijziging van het Koninklijk besluit van 3 april 1929 houdende inrichting van de Openbare Veiligheid en het Koninklijk besluit van 14 oktober 1966 betreffende het Commissariaat-generaal van de gerechtelijke politie bij de parketten (B.S., 22 maart 1985, blz. 3610-3611), dat vooral handelt over de detachering van leden van de gerechtelijke politie bij het commissariaat-generaal van de gerechtelijke politie: hun hiërarchische positie, hun financiële situatie e.d.

En tenslotte is het Koninklijk besluit houdende reorganisatie van de dienst telecommunicatie van de gerechtelijke politie bij de parketten verschenen (B.S., 22 maart 1985, blz. 3611-3615). Ook dit besluit handelt hoofdzakelijk

over de rechtspositie van het betrokken personeel.

4. Uit de tijdschriften

In een tijd waarin zoveel over het verhoor van verdachten te doen is, kan het zeker geen kwaad om de lezer, voorzover dat nog nodig mocht zijn, te attenderen op het artikel van A. DE NAUW in het *Rechtskundig Weekblad*, 6 april 1985 (kol. 2161-2182) over *Het verhoor van medebeklaagden en medebeschuldigen*. Naast een nauwgezette uiteenzetting van de situatie hier te lande bevat dit artikel ook vergelijkingen met de situatie in Nederland en Frankrijk.

Waar er sprake is van een grondige herziening van de opleiding van de politie-officieren, mag ten tweede dan ook wel worden vermeld dat auteur dezes in het *Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht*, maart-april 1985 (nr. 2, blz. 96-109) een artikel heeft gewijd aan *De opleiding van de gemeentepolitie tijdens de Tweede Wereldoorlog*. Want wat men verder ook van deze opleiding 'mag' denken — haar bedoelingen waren zonder meer 'hatelijk' — zij zat o.a. bestuurstechnisch niet slecht in elkaar.

5. De discussie over de veiligheid

Op 15 april werd een studiedag m.b.t. preventie ingericht door het Hoger Politie Instituut (Ministerie van Binnenlandse Zaken). In de inleiding stelde Prof. DIERKENS dat preventie, als element van een criminele politiek, moet gebaseerd zijn op een kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de criminaliteit, van haar gevolgen en haar oorzaken. Oorzaakgericht handelen is de beste aanpak doch die kan niet slagen door alleen gepaste strategieën uit te werken: de criminaliteit en haar preventie zou meer de politiek moeten beïnvloeden en de maatschappij zelf meer beroeren. Adj.-Commissaris CARLIER (politie Gent) schetste de groei van de preventie. Hij vatte de toestand in België samen als een 'wildgroei van initiatieven zonder gefundeerde onderbouw en los van een algemene fenomeenkennis met een daarop aangepaste preventiestrategie'. Als toekomstperspectieven verwacht betrokkene veel van de Nationale Raad voor Preventie en stelt voor meerdere bureau's voor misdrijfpreventie op te richten. Ook pleitte hij voor een versterking van de samenwerking politie-rijkswacht en voor de uitbouw van een verbeterde politieke slachtofferzorg. Lt.-Kolonel BRUGGEMAN situeerde de preventie in het kader van de administratieve politie. Vervolgens werd poli-

tiële preventie gedefiniëerd en werd aangeduid welke feiten de ontwikkeling van preventie kunnen bemoeilijken. Een van deze hinderpalen is een ontbrekende fenomeenanalyse, toestand waarin nu gelukkig heel wat verbetering komt. Minister NOTHOMB (Binnenlandse Zaken) verstrekte gegevens betreffende een enquête die op zijn initiatief uitgevoerd wordt om te peilen naar de onrustgevoelens van de bevolking. In verlenging van deze studiedag wordt van 14 tot 17 oktober een vierdaags residentieel seminarie i.v.m. preventie voorzien, ingericht door het Hoger Politie Instituut.

Gemeenschapsminister GALLE (Vlaamse deelregering) heeft een preventieproject m.b.t. fietsendiefstal... initieel opgezet in het rijkswachtdistrict Hasselt, overgenomen. De Vlaamse provinciegouverneurs en de burgemeester krijgen een omzendbrief waarin ze aangemoedigd worden om zelf dergelijke acties op te zetten. Sommige gemeentepolitie hebben hierop niet gewacht en zijn reeds met een gelijkaardig initiatief gestart. Materieel gezien bestaat de actie vooral uit het merken van fietsen en het uitreiken van fietspasjes.

In de Belgische beveiligingswereld ontstond heel wat discussie omtrent de representativiteit van heel wat instanties. Mede om deze redenen werd nu de 'Confederatie Beveiliging' opgericht, die praktisch alle beroepsverenigingen groepeerd die op dit ogenblik actief zijn in de sektor van de beveiliging en van de bewaking, o.m.:

- G.B.S.S.: Gilde van de Belgische Sloten-en Sleutelspecialisten;
- Vereniging van de Bewakingsondernemingen;
- FIEBA/FIMES: Beroepsvereniging der fabricanten, invoerders en installateurs van elektronische beveiligingsapparatuur;
- B.B.A.B./A.P.B.E.A.: Belgische beroepsvereniging der alarmbedrijven;
- F.E.B.E.L.M.I.: Belgische vereniging van brandmaterieel.

Het Postuniversitair Centrum Limburg (Diepenbeek) heeft in samenwerking met de Koninklijke Federatie van Commissarissen en Adjunkt-commissarissen van Politie van België (afdeling Limburg) en met de Provinciale School voor Kandidaat-Politie-Officieren van Limburg in 1984 een cyclus georganiseerd omtrent de politieke interventie in kleinschalige crisissituaties. In de loop van juni 1985 werd een tweede cyclus verzorgd m.b.t. politieke interventie in grootschalige situaties. Dit initiatief wordt in oktober 1985 herhaald.

L'Ecole Régionale des Cadres Administra-

tifs et Politiques (Université Catholique de Louvain) organiseerde een cyclus rond het thema 'De preventie en de veiligheid van de bewoners'. Het was de bedoeling politie-officieren en administratieve autoriteiten aan deze vorming te laten deelnemen. Kwamen aan bod: de geregistreerde criminaliteit, de onrustgevoelens bij de bevolking en mogelijke initiatieven om hierin verbetering te brengen. Centraal stond de rol van de gemeente.

DIMARSO (Gallup België) publiceerde de resultaten van het peilen in verscheidene landen naar de veiligheid van de burgers. Enerzijds werd gevraagd naar slachtofferchap gedurende de laatste vijf jaren en anderzijds gedurende de laatste twaalf maanden. Volgens de resultaten van dit onderzoek is de criminaliteitsbelasting die rust op de bevolking, in vergelijking met andere Europese landen, vrij laag.

De *Revue van de Rijkswacht* (nr. 99/1985) publiceert een artikel betreffende criminele geografie. Voor België werd een kaart gereproduceerd die voor 1984 de geregistreerde criminaliteit per 10.000 inwoners visualiseert. Er bestaat eenzelfde kaart die de criminaliteitsdichtheid per km² tot op het niveau van gemeenten illustreert. Dit initiatief gaat uit van, en werd financieel gedragen door het Commando van de Rijkswacht.

W.B.

6. Licentiaatsverhandelingen m.b.t. opsporing en politie die in de jaren 1982-1984 aan de VUB werden ingediend

- CONINCX, M.: Particuliere beveiligingsorganisaties.
- DE COCK, P.: Studie van de leemten in de wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, de handel in, en het dragen van wapens en op de handel in munitie.
- GEERAERTS, D.: Wapendracht bij de politieke diensten: gevaar of veiligheid?
- PIEDFORT, R.: De gemeentepolitie in kleine entiteiten; studie van de gemeentepolitie in kleine gemeenten: organisatie, taken, problemen en mogelijke oplossingen daarvoor.
- VERMEIR, L.: De indeling van wapens in de wapenwet; studie van de misdrijven erdoor gepleegd.
- DEMAREST, M.: Interpol en internationale politiecoöperatie.
- DE GEEST, G.: Politie en informanten.
- VERSCHULDEN, R.: De vreemdelingen en de gemeentepolitie.

Ch.N.